

FILOZOFICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY V BRNĚ

Ústav hudební vědy

**PRŮNIKY ANTROPOLOGIE
A SOUČASNÉ KULTURY I.**

(SRUS_22 a SRUSK_18)

Doc.MUDr.Vladimír Novotný,CSc.

Podmínky pro udělení zápočtu:

Esej (viz níže) středního až kratšího rozsahu (minimálně **5-7** stran; tj. normostran, 1 str. = 1800 znaků,).

Studenti - kteří navštěvovali výuku - si konkrétní téma navrhnou sami.

Esej musí splňovat tyto podmínky:

- 1) jasně a zřetelně navazovat a odpovídat zaměření předmětu:
„Průniky antropologie a současné kultury“
- 2) vycházet ze základního textu americké monografie C.Ph. KOTTAK: ANTHROPOLOGY (The Exploration of Human Diversity): viz témata , dále z řádných i mimořádných přednášek, povinné a doporučené literatury ve Studijních materiálech IS a z doplňkových pramenů podle vlastního výběru; vše povinně uvést v Literatuře.
- 3) Text nutno ve fyzické formě, tj. psaný na počítači, odeslat poštou (**ne** doporučeně) na níže uvedenou adresu a současně elektronickou verzi do IS FF MU (Odevzdávárna).

Témata:

- 1) Rozsah a dosah antropologie, 2) Biologická antropologie, 3) Socio-kulturní antropologie, 4) Archeologická antropologie (bioarcheologie), 5) Aplikovaná antropologie a filozofická antropologie, 6) Natura vs. Cultura, 7) Co je kultura?, 8.) Úrovně kultury, 9.) Etnocentrismus a kulturní relativismus, 10) Universalita, partikularita a generalita kultury.

Doručení eseje : normální poštou na adresu:
doc.MUDr.Vladimír Novotný,CSc.
Herčíkova 16
612 00 BRNO – Královo Pole

Deadline (nejzazší termín doručení) : nejméně 3 dny před zkouškou.
Eventuální nejasnosti řešte telefonicky nebo SMS: 511134220, e-mailem
<novotnyv@ffa.vutbr.cz> nebo osobně.

Možná struktura eseje:

Úvod – zakončený vyjádřením teze neboli **tvrzení**.

Stat' – obsahující **argumenty**, důkazy pro nebo proti tvrzení (pokud proti, je třeba je vyvrátit). Každý argument má svůj odstavec, první nebo druhá věta v odstavci je vždy **topic sentence**, v podstatě je to onen základní argument. Další věty v odstavci jsou rozvedením argumentu. Esej by měl mít aspoň tři argumenty.

Závěr – obsahuje **shrnutí** a neměl by přinášet již nic nového.

Prizma pojetí antropologie a kultury (v Kottakově monografii) vhodné použít jako model a problém promítnout do své společnosti, resp. kultury, podle vlastních zkušeností a názorů, resp. s využitím doporučené literatury.

Pramen: KVAČKOVÁ R. „Kdo neumí napsat eseje, má v cizině smůlu.“
LN z 6.dubna 2007, Akademie I.

Esej - co je to?

Esej (řeckého původu, latinsky *exagium* – vážení, francouzsky *essai* – pokus, zkouška) je literární odborně publicistický žánr středního či kratšího rozsahu, **úvaha** na určité téma, spočívající v přemýšlení o faktech a jejich hodnocení. Autor eseje posuzuje problém v širším kontextu, komentuje současná řešení a naznačuje nová, často klade otázky a společně se čtenářem na ně hledá odpověď. Esej je tedy jakýsi dialog autora se sebou samým i se čtenářem. Je často psán živým, obrazným jazykem. Nejběžnějšími tématy je: literatura, politika, věda, umění, společnost apod.

Slovo eseje je dnes slyšet na každém korku a čím dál tím více na středních a vysokých školách. Jeho stovky let starý význam je dnes poněkud skryt a místo toho se ze slova eseje stává

univerzální výraz pro text o něčem (ani referát, ani seminárka). A je to právě klasická esej, kterou v tomto článku popisujeme. O ostatních typech si můžete přečíst v článku o tom, [jaké druhy esejí existují](#).

Klasická esej

Říká se *ta esej*, ale i *ten esej*. Slovo vzniklo z francouzského *essayer* = zkoušet.

Esej je prozaický žánr, který se pohybuje na rozhraní literatury umělecké, odborné a vědecké, má mnoho shodného s publicistikou (v odborné literatuře bývá řazen do přechodných útvarů mezi literaturou krásnou a věcnou). Právě umělecké ztvárnění je pro tento žánr rozhodující.

Jedná se o nepříliš dlouho stať, jež je věnovaná nejružnějším otázkám kulturním, filozofickým nebo společenským.

Esej se vyznačuje vybroušenou jazykovou formou, pregnantním vyjadřováním, působí kultivovaně, duchaplně.

Příznačná je pro esej záměrná a programová subjektivita podání — měly by být znát pisatelovy postoje a jeho zaujetí, autorova osobnost by měla vystupovat do popředí. Tato skutečnost činí z esejistiky protiklad vážné vědy.

Esej nemá za úkol podat vyčerpávající a definitivní informace, nezachází příliš do hloubky. Esej nahlíží na problém originálním způsobem, téma se “zkoumá” z mnoha úhlů, do textu jsou včleňovány právě ony subjektivní rysy. Hojně jsou užívány aforismy.

Zdroj: Vladimír Prokop: Teorie literatury. O.K.-Soft 2005.

Doc.MUDr.Vladimír Novotný,CSc.v.r.

V Brně, 24. 11. 2011